

**Formannskapetets innstilling med 7 stemmer etter fellesforslag fra Høyre, AP, KRF, SP og Venstre.
Punkt om VTA-plasser og verbalpunkt om Aktivitetssenter på Ransø i fellesforslag fra Høyre, AP, KRF, SP og Venstre med 6 stemmer (Strandskog inhabil):**

1. Kommunestyret godkjenner kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2024-2027 for Sola kommune. Netto budsjetttramme for 2024 fastsettes i henhold til:

- 1.1 Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (gammel 1B)
- 1.2 Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd (gammel 2A)
- 1.3 Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd (gammel 2B)

2. Kommunestyret godkjenner forslag til budsjett for skatt, rammetilskudd, renter, avdrag og anvendelse av netto driftsresultat i henhold til «Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd»

3. Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til høyeste skattøre som Stortinget vedtar.

4. For 2024 tas det opp følgende lån:

- 4.1 Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 459,2 millioner kroner
- 4.2 Startlån fra Husbanken til videre utlån, 100 millioner kroner

5. Det betales ordinære avdrag i 2024 i tråd med minimumsbestemmelsene i kommuneloven.

6. Kommunestyret godkjenner endringer i avgifter, gebyrer og egenbetalinger, slik det fremgår i eget kapittel i handlings- og økonomiplan 2024-2027.

7. Handlings- og økonomiplan 2024 - 2027 innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

7.1 For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet over tid tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.

7.2 For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak over tid tilpasses en gjeldsgrad (lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter) som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.

8. Kommunestyret vedtar økonomireglementet, slik det fremgår i eget kapittel. Kommunedirektøren får fullmakter for å fordele innsparing som følge av stillingskontroll på tvers av tjenesteområdene.

Driftsbudsjett og investeringsbudsjett – se kommunens hjemmeside:

<https://www.sola.kommune.no/planer-og-rapporter/handlings-og-okonomiplan/>

Verbalpunkter:

- Sola mot 2040
Sola kommunen må benytte omstillingsressursene på best mulig måte for å skape et godt lokalsamfunn og tilby riktig tjenester til riktig tid fram mot 2040. Innen levekår, oppvekst og kultur samt samfunnsutvikling er det utfordringer som løses best om vi tenker helhetlig.

Det handler om bosettingsmønster og tilrettelegging av tjenestetilbud for barn, unge, voksne og alderdommen. Utfordringen er ikke unik for Sola, så her ønsker vi også å samarbeide med nabokommuner og innhente beste praksis fra hele Norge og internasjonalt når det gjelder seniorboliger, omsorgsboliger og demens, for å nevne noen få utfordringer.

PWC-rapporten presentert i oktober 2023 viser med all tydelighet at mangel på nok kompetent arbeidskraft innen helsesektoren er en av de største utfordringene vi står overfor. Problemene viser seg i levekår i første omgang, men gjelder også lærere og andre faggrupper.

Allerede i denne planperioden ønsker vi folkevalgte å jobbe tett sammen med kommunedirektøren for å stake ut kursen for hvordan vi skal jobbe sammen for å skape de beste løsningene for fremtiden.

- Sandestubben BBL

Det bes om en sak hvor administrasjonen utreder mulighetene for at prosjektet Sandestubben bygges i samarbeid med Husbanken og et boligbyggelag til et selveierprosjekt. Hensikten er å skape mer varierte botilbud og kunne tilby flere innbyggere mulighet til å eie sin egen bolig.

- Dagsenter for eldre

Det er behov for økt kapasitet på dagsenter for eldre. Ved å investere i dagsenter kan vi bedre imøtekomme det voksende antallet eldre i samfunnet, samtidig som vi sikrer en meningsfull og aktiv hverdag for den eldre befolkningen. En styrket kapasitet vil fremme sosial deltakelse og livskvalitet. Det skal også jobbes for å holde dagsentrene sommeråpne.

- Aktivitetssenter Ransø

Sola kommune vil legge til rette for et aktivitetssenter på Ransø etter tilsvarende modell fra Randaberg kommune med oppstart høsten 2024. Det legges frem sak for utvalg for levekår første møte i 2024.

- Utvikle storkjøkkenet

Sykehjemmets storkjøkken har et solid grunnlag for å utvide sin matproduksjon og levere til andre virksomheter. Kommunedirektøren bes legge frem en sak for utvikling av storkjøkkenet.

- Styrket barnehage

Kommunedirektøren bes fremme en sak for kommunestyret om organisering av styrket barnehagetilbud i løpet av våren 2024. Denne skal inneholde hvordan vi i større grad kan nytte alle ressursene ut mot brukerne og hvordan tjenesten skal ledes/organiseres.

- Endret barnehagestruktur

Grannes barnehage legges ikke ned grunnet forventet økt behov for barnehageplasser som følger av etablering av nye arbeidsplasser i området.

Tjelta barnehage og Høgeholen barnehage samlokaliseres. Det gjøres en ny vurdering av begge lokaliteter for å finne det best egnede bygget til barnehage drift, og då med tanke på hva den ledige barnehagen kan benyttes til.

- Praktisk skole Jåsund skole

Det skal legges til rette for praktisk læring (LK-20) på Jåsund skole. Vi ber kommunedirektøren om å planlegge et pilotprosjekt "praktisk læring Jåsund Skole" med involvering av ledelse og ansatte, opplæring og rekruttering av rett kompetanse/kapasiteter og samhandling med Statsforvalteren i Rogaland.

- Ungt Entreprenørskap

Oppmuntre flere skoler til å engasjere seg i Ungt Entreprenørskap, for å gi elever muligheten til å utvikle kreativitet og problemløsningsevner. Programmet gir en praktisk tilnærming til læring.

- Økt voksenteitet SFO

SFO er for mange en del av et helhetlig skoletilbud i Sola. Kommunedirektøren bes til behandling av 1. Tertial 2024 fremme sak om voksenteitet og bemanningsnorm i SFO. Saken skal inneholde en kostnadskalkyle og en plan for økt heltidsandel blant ansatte.

- **FeelGood Dysjaland**
FeelGood Dysjaland har behov for nye lokaler. Det vil som følger av endringer i barnehagestrukturen frigjøres tilgjengelige lokaler. Kommunedirektøren får i oppdrag innen 1. kvartal 2024 å legge fram en sak med begrunnet forslag til løsning for FeelGood Dysjaland. Saken skal redegjøre for både arealbehov og lokalisering.
- **Sommerjobb for ungdom**
I samarbeid med næringsliv, frivilligsentralen og frivillige organisasjoner skal det bidras til å skape sommerjobber for ungdom. Tiltaket bør sees i sammenheng med styrking av Sola som turistdestinasjon, for eksempel ved Kystkultursamlingen i Tananger havn.
- **Utvidelse av aldersgruppe på fritidskortet**
Fritidskortet utvides fra dagens aldersgruppe 8-14 år til aldersgruppen 6-16 år. Erfaringene med uttak av fritidskortet så langt tyder på at utvidelsen kan tas innenfor rammen. Gjelder fra 01.01.2024.
- **Seniorprosjekt**
Det er ønsker og behov for seniorboliger i Sola kommune. Det bør settes i gang et arbeid for å se på mulighetene for å realisere slike boliger, gjerne etter idé fra andre prosjekt som for eksempel Vålandstunet i Stavanger og Rådhusmarka i Sandnes.
- **Førstegangsetablerere**
Sola kommune skal bruke sitt eierskap i Jåsund utviklingsselskap til å få realisert boligprosjekter for førstegangsetablerere.
- **Redusere lysforurensning**
Vi ber kommunedirektøren inkludere reduksjon av lysforurensning i forbindelse med ENØK-tiltak og utskiftning til LED-lys teknologi i den grad det er mulig innenfor budsjettammen. Alle typer landdyr, som insekter, fugler, pattedyr og amfibier, og dessuten planter, påvirkes av lysforurensning i eller nært urbane områder. Kunstig lys om natten frarøver oss ikke bare den vakre stjernehimmelen, det er også et problem for helsen vår. Kunstig lys påvirker døgnrytmen vår; den interne 24-timers-klokken som styrer de fleste fysiologiske prosesser hos dyr og mennesker.
- **Demografiendringer**
Det er avsatt ekstra midler til demografi endringer i Sola kommune i 2024 og 2025. I årene 2026 og 2027 hentes ut demografimidler fra avsetningene og brukes til Jåsund skole og Myklebust barnehage og omsorgsboliger.
- **Finansforvaltning**
I forbindelse med sak om finansforvaltning bes det om en vurdering av anbefalt størrelse på disposisjonsfond.
- **Praksis for gjeldsberegning**
Kommunedirektøren bes fremme en sak om praksis for gjeldsberegning.